

Kweek grote weerschijnv verrassende tweede gen

Het vrouwtje van de grote weerschijnvlinder (*Apatura iris*) zie je niet zo vaak, laat staan dat je ziet dat ze eitjes legt. Gelukkig legt ze de eitjes wel boven op de rand van een blad van onder andere grauwe wilg. Door puur toeval vond ik op 14 juli op zo'n plekje in de Kampina een eitje. Dat heb ik meegenomen om op te kweken. Wat daarna gebeurde, is te zien in dit fotooverslag.

Tekst en foto's:
Bert van Rijsewijk

1

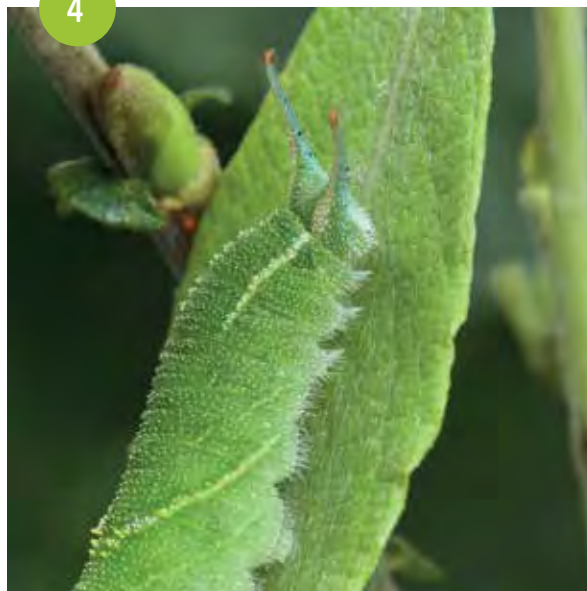
Het is duidelijk geen vers eitje, aan de donkere bodem is te zien dat de rups al in ontwikkeling is. Hij komt dan ook na vijf dagen uit het ei terwijl daar gemiddeld 14 dagen voor staat. Hij mist in deze eerste fase nog de twee doortjes op z'n kop die zo kenmerkend zijn voor de rups in latere stadia.

2

Na negen dagen vindt de eerste vervelling plaats. De rups heeft in dit tweede stadium zijn definitieve vorm met twee stekels op z'n kop.

4

Een vervelling hebben we na de tweede keer niet meer gezien, de rups heeft de huidjes natuurlijk opgegeten, iets wat vaak gebeurt.

3

Vijftien dagen later is de tweede vervelling. In dit derde stadium zou de rups moeten overwinteren. De voorbereidingen daarvoor zijn al getroffen, er staat buiten een flink hok klaar voor de winter. Maar de rups blijft maar eten en binnen enkele weken dringt het besef door dat de rups zich nog in het najaar zal gaan verpoppen. En twintig dagen later lijkt de rups al bijna volwassen.

linder: eratie

Tweede generatie

De grote weerschijnvlinder komt voor van West-Europa via de gematigde zone van Eurazië tot Noordoost China en Korea. Volgens Tshikolovets (2011) heeft de grote weerschijnvlinder slechts één generatie. Ik heb er dan ook niet bij stilgestaan dat er nog een tweede generatie zou kunnen komen. Volgens Adrian Hoskins heeft de soort in de warmere zuidelijke delen van zijn verspreidingsgebied wel twee generaties. Uiteindelijk hebben we bij Bink (1992) gevonden dat hier bij kweek een tweede generatie mogelijk is. Bink meldt verder dat de ontwikkeling van eitje tot vlinder dan gemiddeld 102 dagen in beslag neemt. Dat komt aardig in de buurt van de 97 dagen in ons geval als we aannemen dat het eitje ongeveer negen dagen voordat ik het vond gelegd is.

Door deze kweekervaring komt wel de vraag op of de grote weerschijnvlinder ook bij ons, onder invloed van de opwarming van de aarde, in de nabije toekomst in staat zal zijn een, eventueel gedeeltelijke, tweede generatie voort te brengen.

Referenties:

F.A. Bink (1992). Ecologische Atlas van de Dagvlinders van Noordwest-Europa. Schuyt & Co, Haarlem.

Vadim V. Tshikolovets (2011). Butterflies of Europe & the Mediterranean area. Tshikolovets Publications, Kiev.

www.learnaboutbutterflies.com.

www.vlindernet.nl

5

Op 25 september is de rups verpopt en op 10 oktober komt er een vrouwtje uit de pop. De hele cyclus vanaf de vondst van het eitje tot vlinder heeft 88 dagen in beslag genomen.

Mannetje grote weerschijnvlinder.

Vrouwtje grote weerschijnvlinder.